Ümumi t?hsil t?hsilalanlara elml?rin ümumi ?saslar?n?n öyr?dilm?sini, z?ruri bilik, bacar?q v? v?rdi?l?rin a??lanmas?n?, onlar?n h?yata v? ?m?k f?aliyy?tin? haz?rlanmas?n? t?min ed?n t?hsil pill?sidir.

Ümumi t?hsil sah?si üzr? f?aliyy?t Az?rbaycan Respublikas?n?n Konstitusiyas?na, "T?hsil haqq?nda" v? "Ümumi t?hsil haqq?nda" Az?rbaycan Respublikas?n?n Qanunlar?na, Az?rbaycan Respublikas?n?n dig?r qanunlar?na, Az?rbaycan Respublikas? Prezidentinin f?rman v? s?r?ncamlar?na, Az?rbaycan Respublikas? Nazirl?r Kabinetinin q?rar v? s?r?ncamlar?na, Az?rbaycan Respublikas?n?n T?hsil Nazirliyi haqq?nda ?sasnam?y?, T?hsil Nazirliyinin ?mr, s?r?ncam v? kollegiya q?rarlar?na v? dig?r normativ s?n?dl?rin t?l?bl?rin? uy?un olaraq qurulur.

Ümumi t?hsil sistemind? idar? olunman?n ??ffafl??? v? demokratikliyi, yerli t?hsili idar?etm? orqanlar?n?n, ümumi t?hsil mü?ssis?l?rinin müst?qilliyi, t?lim-t?rbiy? ocaqlar?nda t?hsilin keyfiyy?tin? yön?lmi? yarad?c?l?q v? t???bbüskarl?q mühitinin yarad?lmas?, icra intizam? v? m?suliyy?t m?d?niyy?tinin formala?mas? ?sas inki?af prioritetl?rind?n hesab olunur.

Ümumi t?hsil a?a??dak? m?qs?dl?r? xidm?t edir:

Az?rbaycan dövl?ti qar??s?nda öz m?suliyy?tini d?rk ed?n, Az?rbaycan xalq?n?n milli-m?n?vi d?y?rl?rin? v? ümumb???ri d?y?rl?r?, xalq?n ad?t v? ?n?n?l?rin?, insan hüquqlar? v? azadl?qlar?na hörm?t ed?n, az?rbaycançl?q ideyalar?na sadiq olan, s?rb?st q?rarlar q?bul etm?yi bacaran, müst?qil, yarad?c? dü?ün?n, sa?lam h?yat t?rzin?, müasir dünyagörü?ün?, yüks?k m?d?niyy?t? v? intellekt? malik v?t?nda? v? ??xsiyy?t yeti?dirm?k; Sisteml??dirilmi? bilik, bacar?q v? v?rdi?l?rin m?nims?nilm?sini t?min etm?k, t?hsilalanlar? ictimai h?yata v? s?m?r?li ?m?k f?aliyy?tin? haz?rlamaq.

Haz?rda ölk?d? 1.567.016 ?agirdin t?hsil ald??? 4443 ümumi t?hsil mü?ssis?si f?aliyy?t göst?rir ki, onlardan 4420-si (99,48%) gündüz ümumt?hsil, 7-si ax?am-qiyabi, 16-s? is? xüsusi m?kt?bl?rdir. Gündüz ümumt?hsil m?kt?bl?rind?n 3299-u (74,64%) tam orta, 797-si (18,03%) ümumi orta, 324-ü (7,33%) ibtidai m?kt?bl?rdir. Bu m?kt?bl?rd? 143079 mü?llim çal???r ki, onlar?n da 112971(78,95%)-i ali t?hsillidir.

Ölk?d? 1.428.608 ?agird (91,2%) Dövl?t dilind? - Az?rbaycan dilind? t?hsil al?r. 4086 (91,96%) m?kt?bd? t?dris yaln?z Az?rbaycan, 16 (0,36%) m?kt?bd? rus, 6 (0,14%) m?kt?bd? gürcü dill?rind? apar?l?r. Dig?r dill?rd? (ingilis, türk, frans?z) t?hsil alan ?agirdl?r 0,2 faiz t??kil edir. 312 (7,02%) m?kt?bd? t?dris Az?rbaycan-rus, 9 (0,20%) m?kt?bd? Az?rbaycan-rus-ingilis, 3 (0,07%) m?kt?bd? Az?rbaycan-gürcü, 1 (0,02%) m?kt?bd? Az?rbaycan-rus-gürcü dill?ri üzr? apar?l?r.

Az?rbaycan Respublikas?n?n ümumt?hsil m?kt?bl?rind? t?drisi n?z?rd? tutulan xarici dil (dill?r) ingilis, alman, frans?z, rus, ?r?b, fars dill?ri aras?ndan seçilir. Xarici dil olaraq, m?kt?bl?rin 3745-d? ingilis, 3090-da rus, 344-d? frans?z, 233-d? alman, 16-da ?r?b, 8-d? is? fars dili t?dris olunur.

Az?rbaycan Respublikas?nda azsayl? xalqlar?n dill?rinin öyr?nilm?si t?min olunur. Bel? ki, ölk? üzr? bir s?ra bölg?l?rin ümumt?hsil m?kt?bl?rind? l?zgi, tal??, ivrit, avar, saxur, udin, kürd, x?nal?q dill?ri t?dris olunur. L?zgi dili I-IX, ivrit dili I-XI, dig?r dill?r is? I-IV sinifl?rd? t?dris edilir. L?zgi dili 101 m?kt?bd? (13590 ?agird), tal?? dili 252 m?kt?bd? (20908 ?agird), avar dili 19 m?kt?bd? (1695 ?agird), saxur dili 4 m?kt?bd? (585 ?agird), udin dili 3 m?kt?bd? (154 ?agird), kürd, x?nal?q v? ivrit dili is? h?r?si 1 m?kt?bd? t?dris edilir. Ümumilikd? milli azl?qlara m?nsub 37123 ?agird öz ana dilini öyr?nir.

Ölk?d? 10 m?cburi köçkün rayonundan 94173 ?agirdin t?hsil ald??? 548 ümumt?hsil m?kt?bi

f?aliyy?t göst?rir ki, bunlar da 34 rayonda yerl??mi?dir. Bu m?kt?bl?rd? 14002 mü?llim çal???r.

Ümumt?hsil m?kt?bl?rind?n 3084 (69,4%)-d? t?dris 1, 1348 (30,3%)-d? 2, 11 (0,2%)-d? is? 3 növb?d? apar?l?r.

2011-2012-ci il d?rs ilind?n mü?yy?n edilmi? 5 pilot m?kt?bin tam orta t?hsil s?viyy?sind? t?hsilin t?mayüll?r üzr? t??kilin? ba?lan?lm??, 2017-2018-ci d?rs ilind?n is? t?mayüll??m?nin kütl?vi t?tbiqin? ba?lan?lm??d?r. 2018-2019-cu d?rs ilind? 722 m?kt?bin 2140 X-XI sinfind? 47930 ?agird meyil v? maraqlar?na gör? t?mayüllü sinifl?rd? t?hsil? c?lb edilmi?dir.

Az?rbaycan Respublikas? Nazirl?r Kabinetinin "U?aqlar?n m?kt?b?haz?rl???n?n t??kili m?s?l?l?ri haqq?nda" 2016-c? il 11 iyul tarixli 271 nömr?li q?rar?na ?sas?n, respublikan?n bütün regionlar? ?hat? olunmaqla dövl?t ümumi t?hsil mü?ssis?l?rind? dövl?t büdc?sinin v?saiti hesab?na m?kt?b?haz?rl?q qruplar? t??kil edilmi?dir. 2016-2017-ci d?rs ilind? 86970 (55%), 2017-2018-ci d?rs ilind? 93035 (65%), 2018-2019-cu d?rs ilind? 98871 (75%), 2019-2020-ci d?rs ilind? 105323 n?f?r (84,2%) 5 ya?l? u?aq m?kt?b?haz?rl?q t?hsili il? ?hat? olunmu?dur.

Az?rbaycan Respublikas? Prezidentinin 17.04.2006-c? il tarixli, 1414 nömr?li s?r?ncam? il? t?sdiq edilmi? "Xüsusi istedada malik olan u?aqlar?n (g?ncl?rin) yarad?c?l?q potensial?n?n inki?af? üzr? Dövl?t Proqram?(2006-2010-cu ill?r)"n?n icras? il? ?laq?dar Az?rbaycan Respublikas? T?hsil Nazirliyinin "Kiçik Akademiya"lar?n yarad?lmas? bar?d?" 21.01.2008-ci il tarixli, 63 nömr?li ?mri v? "Kiçik Akademiya"lar haqq?nda ?sasnam?" ?sas götürül?r?k haz?rda respublikan?n bir çox ümumt?hsil m?kt?bl?rind? "Kiçik Akademiya"lar f?aliyy?t göst?rir.

Ümumi t?hsil pill?sinin ümumi orta v? tam orta s?viyy?l?rini bitir?n ??xsl?r? ümumi orta t?hsil haqq?nda attestat v? tam orta t?hsil haqq?nda attestat verilir. Ümumi t?hsili xüsusi nailiyy?tl?rl? ba?a vuran m?zunlara f?rql?nm? attestat?, yaxud xüsusi nümun?li attestat verilir. Ümumi t?hsil haqq?nda dövl?t s?n?di – attestat növb?ti s?viyy?d? v? pill?d? t?hsili davam etdirm?k v? ya ?m?k f?aliyy?tin? ba?lamaq üçün ?sas say?l?r.

Ümumt?hsil m?kt?bl?rind? d?rs m????l?l?ri sentyabr?n 15-d? ba?lay?b iyunun 14-d? (m?kt?b?haz?rl?q qruplar?nda oktyabr?n 1-d? ba?lay?b may?n 31-d?) ba?a çat?r. D?rs ili birinci yar?mil - 15 sentyabr - 26 yanvar, ikinci yar?mil - 1 fevral -14 iyun olmaqla iki yar?mil? bölünür. D?rs ili ?rzind? 5 gün (15-20 noyabr) pay?z t?tili, 5 gün (26 yanvar-31 yanvar) q?? t?tili, ibtidai sinifl?r v? m?kt?b?haz?rl?q qruplar? üçün 5 günlük (1-5 may) ?lav? yaz t?tili mü?yy?n edilir.

Son 5 ild? 600-d?n çox, 2003-cü ild?n b?ri is? 3200-d?n çox m?kt?b binas? tikilmi?, yenid?n qurulmu? v? ya ?sasl? t?mir olunmu?dur.

29 mart 2019-cu il tarixind? "Ümumi t?hsil haqq?nda" Az?rbaycan Respublikas?n?n Qanunu q?bul edilmi?dir.

"Ümumt?hsil m?kt?binin Nümun?vi Nizamnam?si" Az?rbaycan Respublikas? Nazirl?r Kabinetinin 13 yanvar 2011-ci il tarixli, 5 nömr?li Q?rar? il? t?sdiq edilmi?dir.

"Ümumi t?hsil pill?sinin dövl?t standart? v? proqramlar? (kurikulumlar?)" Az?rbaycan Respublikas? Nazirl?r Kabinetinin 3 iyun 2010-cu il tarixli, 103 nömr?li Q?rar? il? t?sdiq edilmi?dir.

Az?rbaycan Respublikas? Prezidentinin 2013-cü il 24 oktyabr tarixli S?r?ncam? il? t?sdiq edilmi? "Az?rbaycan Respublikas?nda t?hsilin inki?af? üzr? Dövl?t Strategiyas?" s?n?dind? qar??ya qoyulmu? h?d?fl?rd?n biri d? s?ri?t? ?sasl? ümumi t?hsil standartlar? v? kurikulumlar?n?n haz?rlanmas?d?r. Bununla ?laq?dar "Az?rbaycan Respublikas?nda ümumi t?hsilin dövl?t

standartlar?”n?n t?kmill??dirilmi? yeni layih? variant? v? müvafiq f?nl?r üzr? kurikulumlar?n layih?l?ri haz?rlanm??d?r.